

Jógvan Adolf Johannesen, tingmaður:

Samband = máttloysi

Ein skuldi trúð, at sambandsflokkurin nú var vaksin burtur úr teimum skóm, sum hann hevur slitið síðani 1906 og hevði latið seg í nýtímans politiskar skógvar. Men eg má tíverri ásanna, at eg aldri havi hoyrt so svartskygdar talur, so fjáلتur skotið, eykandi máttloysi, sums teir hava "opinberað" okkum í sambandi við viðgerðina av ólavsøkurøðu løgmanns.

M.a. hetta segði Jógvan Adolf Johannesen, tingmaður og framsøgumaður javnaðarflokksins, tá tingið viðgjørði ólavsøkurøðu løgmanns herfyri. Hann segði:

Harra formaður!

Eg havi við stórum áhuga lurtað eftir teimum ymisku røðarum, sum hava sagt sína hugsan higani av tingsins røðarapalli í dag – bæði teimum, sum sigast at stuðla samgonguni – og ikki minni teimum, sum sita í andstöð.

Munur er sjálvandi á hvussu menn siggja – teir, sum royna at halda seg til veruleikan og teir, sum einans sleingja um seg við gomlum og slitnum pástandum!

Fremstir í fylkingini – men hvør á sínum vangi – standa úrmælingarnir úr tjóðveldisflokkinum og sambandsflokkinum. Annar av hesum mælar til, at vit beinanvegin stovna tjóðveldið Føroyar; og við háfloygdum orðum tala teir um at vera harrar í egnum húsi. Men tá ið somu menn hava havið høvi til at spæla harrar í egnum húsi, so hava teir ikki svarað til tey føgru og háfloygdur orðini, sum teir sleingja um seg við!

Teir hava fleiri ferðir verið við í landsstýrinum, men eg havi aldri verið varur við, at teir hava verið serliga bræneggiðir tá.

Nei, tað hava teir ikki verið, og heilt eigasørt royndist úrslitið í tí sonevnda sjálvstýrislandsstýrinum, sum rýkti ella ráddi frá 62-66 – tí tá kom als einki burtur úr á sjálvstýrisleið!

tað fara at verða at fáa fólk sjálvboðið at lata seg velja til tey smáu bygdarráðini, tá tey út á heysti finna út av, hvat tey skulu inn til.

Hvørjar loysir hevur javnaðarflokkurin

Sum umrøtt frammanfyri, so er byrðan vorðin ov stór í summum økjum, og ójavnin er eisini vorðin stórur bæði innan økir, ið geografisk natúrligahoyra saman, og millum størri økir. Hvussu ætla vit at útjavna byrðuna bæði í økjum/sýslum og millum økir/sýslir. Hetta er javnaðarflokkurin noyðdur at hava eina meining um. Er ætlanin at fólk skulu liva í øllum oyggjunum, so er flokkurin noyðdur at taka spurningin upp, ella er ætlanin at bústaðarmynstrið skal broyt-

Jú, sanniliga hava mong givið gætur eftir, at tað er ein alstórir munur á tjóðveldisflokkinum, tá ið hann situr við ábyrgd – sum sagt verður – og tá ið teir eru útán ábyrgd – sum eisini verður sagt, hóast eg ikki haldi, at nakar tingmaður eigur at halda seg vera útán ábyrgd – fyri ikki at siga ábyrgdarleysur!

Nei, sannleikin er tann, at nærum alt tað, sum er vunnið á sjálvstýrisleið, er vunnið meðan javnaðarflokkurin hevur sitið í landsstýrinum – men vit eru ikki so einoygdur, at vit billa okkum inn, at javnaðarflokkurin hevur gjørt hetta einsamallur. Nei, sanniliga hava aðrir verið við. – Jú, sanniliga eiga allir flokkar á tingi sín lut av tí, sum er vunnið á sjálvstýrisleið. Og, so merkiligt tað kann tykjast, so eigur sambandsflokkurin eisini nokur partabrøv í hesum – um ikki so nógv – sum hann kortini nú lýsir í sand og osku.

Javnaðarflokkurin er ikki harmur um, at vit hava vunnið fram á sjálvstýrisleið, tí í roynd og veru er hann tann flokkurin, sum síðani Heimastýrislógin tá dagsins ljós, hevur gingið á odda fyri at verja føroysk áhugamál og føroyskan tjóðskap.

Men hann arbeidir miðvíst við hesum, og hevur ikki megnpartin av tjóð-

ast radikalt, so er bert at lata standa til. Skal tað sokallaða nærdemokratið bert vera ein tátu, sum verður reypað um upp undir lögtingsval, ella skal tað sum nú doyggja spakuliga, ella hvussu skal tað siggja út í framtíðini.

Eitt lítið fyrbilsálit er gjørt, sum stutt lýsir fleiri av hesum spurningum, men mær kunnugt, so er onki politiskt útspæl komið frá javnaðarflokkinum til hesar spurningar. Vit eru fleiri, sum biða eftir tí við spenningi. Ella er javnaðarflokkurin ein miðsavnarglokkur, sum hann ofta hevur verið lagdur undir at vera?

Óli E. Heinesen
Býráðsformaður

skapinum oman fyri hálsvølin.

Javnaðarflokkurin umsitur í hesum tíðum mentanarmál, og – álvaratos – eg haldi, at tey eru ongastadni í so góðum hondum sum hjá javnaðarflokkinum.

Javnaðarflokkurin ásannar, at einki er ov mikið, tá ið talan er um at verja føroyskt mál, føroyska mentan og føroyskan tjóðskap – ásannandi tann veruleika, at ein tjóð uttan mál og mentan og annars tey eyðkennir, sum mynda eina tjóð – er eingin tjóð!

Vit umsitja eisini skúlamál og eru sjálvandi áhugaðir í, at okkara skúli er á so høgum støði sum møgult; og ikki minni áhugaðir eru vit í, at teir hægri útbúgvingarstovnarir eru so skikkaðir, at teir veruliga eru fýrir fyri at geva frálæru á veruligum føroyskum máli í okkara skúlum.

Tíverri er støðan bæði í okkara skúlum og fjølmíðum alt annað enn góð á hesum øki!

Ein skuldi trúð, at sambandsflokkurin nú var vaksin burtur úr teimum skóm, sum hann hevur slitið síðani 1906 og hevði latið seg í meira nýmótans politiskar skógvar. Men eg má tíverri ásanna, at eg aldri havi hoyrt so svartskygdar talur, so fjáلتur skotið, eykandi máttloysi, sum teir hava »opinberað« okkum, sum hava hoyrt teir í dag!

Tí, álvaratos; tað mátti ikki verið sømiligt, at sambandsflokkurin í 1992 enn av gomlum vana ella óvana – ikki í høvuðsheitinum veit sær aðra leið at ganga enn at líta á milliardina – sum kortini als ikki er nokur milliard – sum vit fáa úr Danmørkni, sum nakra olmussa.

Nei, heldur uppfati eg tað sum ein sjálvsagdan rætt – ella sum avlåt fyri gamlar syndir. Men, at vit skulu krøkja okkum rímarfast í hesa milliardina – sum als eingin milliard er – og gloyma alla sjálvstøðuga stremban – nei, tað haldi eg ikki. Tí, mark er fyri øllum, og mark er eisini fyri hesum. Men olmussa er hatta ikki!

Og innast inni – innast í hjartanum rokni eg við, at eisini sambandsmenn hava

ein lítlan neista, sum ber á hesa leið, sum eg her havi nevnt.

Harra formaður!

Orðini hjá andstöðuni hava verið mong – atfinningarnar hava verið ógvusligar og illgitingarnar hava ikki skortað. Men nakra loysn á hesum atfinningum hava teir ikki verið fýrir fyri at vísa á!

Og tí hevði eg, satt at siga, heldur ikki roknað við.

Eg fari tí at endurtaka tað, sum eg segði í mínum fyrsta innleggi, at vit endurreisa ongan búskap, og vit gera tað ikki liviligari í Føroyum um vit seta okkum hendur í favn og einans spretta kinnklovamar afturat oyrum. Tí, háfloygdur orðavastur vinnur ikki á nøkrum trupulleikum!

Tað er ein tingmaður, sum her í tinginum so opið og beinraki hevur sagt, at tað er eingin einstakur flokkur, sum einsamallur hevur skuldina fyri teimum trupulleikum, sum landið nú hevur at dragast við.

Tí, hann segði nevniliga, at allir flokkar høvdu sína skuld í hesum, og hetta er satt.

Men nú royna nærum allir – og serliga teir úr andstöðuni – at billa fólk inn, at tað er einans javnaðarflokkurin, sum hevur skuldina í hesum – og alla ábyrgdina.

Jú, vaskið teir so sínar hendur, sum teir av øllum alvi royna. Men heilt reinar verða tær kortini ikki!

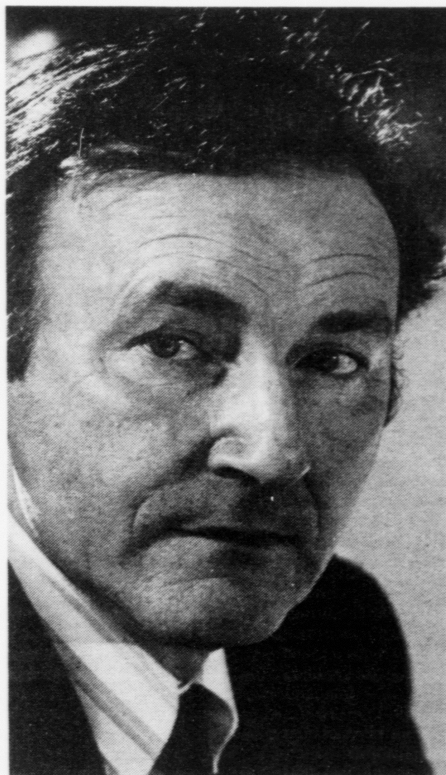
Tað var onkur her í tinginum, sum segði, at javnaðarflokkurin lítið legði í arbeiðsloysið – og at ongari ábendingar vóru í løgmannsrøðuni um at ætlanin var at gera nakað við hetta.

Hetta er als ikki beint, og tað stendur eisini í løgmannsrøðuni hvussu landsstýrið hugsar sær, at hetta skuldi verið gjørt!

Men, tað er til fánýtis at tala meira um hetta nú – tí, tað er sagt!

Eg skal í hesum sambandi einans viðmerkja, at sjálvandi harmast javnaðarflokkurin um øll tey, sum eru vorðin arbeiðsleys!

Men javnaðarflokkurin ger hinvegin ikki mun á teimum, sum missa arbeiði, tí fyri okkum er tað eins harmiligt og syndarligt av

Jógvan Adolf Johannesen, tingmaður: –Uttan føroyska mentan og tjóðskap eingin tjóð

hvørjum stovni hesi koma! Hinir flokkarnir skulu vera vælkomnir at koma við skilagóðum uppskotum, sum kunnu vísa eina haldgóða loysn burtur úr arbeiðsloysinum. Andstöðan skal vera hjartaliga vælkommin at loysa ta uppgávuna saman við okkum; tí javnaðarflokkurin vil bas arbeiðsloysinum – og arbeiðsloysið má og skal loysast!

Tap er eingin ivi í mínni sál um, at Landsjúkrahúsið er høvuðssjúkrahúsið í Føroyum. Og tað er heldur eingin ivi um, at hini sjúkrahúsini aldri verða nokur landsjúkrahús á sama støði sum tað!

Tað eru fáir serfrøðingar innan læknávisind her í tinginum og eg eri einki undantak; men tað, sum egið av hoyrt higartil um Landsjúkrahúsið er ógvuliga ymiskt! Pástandur stendur móti pástandi og orð stendur móti orði um hvørt sjálvt støðið ella sjálv tryggin á sjúkrahúsinum er lækkað ella ikki.

Javnaðarflokkurin ætlar als ikki, at tryggin á Landsjúkrahúsinum skal lækka. Ynskiligt hevði verið um prógv kundi fingist um talan veruliga er um eina lækking í sjálvari tryggin á sjálvum Landsjúkrahúsinum.

Men á einum øki er tryggin lækkað, og tað er viðvíkjandi stand-by-skipanini hjá strandferðsluni, tá ið talan er um sjúkraflutning

úr Sandoyinni, Hesti og Nólsoy.

Her haldi eg, at talan er um eitt álvarsligt mistak hjá landsstýrinum, tí tað sum ætlanin er at seta í staðin er als ikki búgari enn tað, ið mist verður! Fáði hatta rættað sum skjótast!

Men javnaðarflokkurin gongur ikki við til at hvørki Suðuroyar ella Klaksvíkar sjúkrahús verða niðurløgd – og hann vil framhaldandi verða við at virka fyri at støðið á teimum er forsvarligt!

Og, so ymiskir hesir flokkar, sum nú mynda landsstýrið, annars eru, so ivist eg ikki í, at vit vinna á trupulleikum – um teir annars ikki – ella rættari, um ikki summir av samgongumonnunum bogna á leiðini. Eg kundi kanska eisini sagt – um ikki summir av samgongumonnunum spennu bogan so fast, at hann brestur!